

Kreppan fer illa við sálarsjúkum fólki

Ein 31 ára gamal maður varð í Føroya rætti í gjár dømdur ambulanta psykiatriska viðgerð og viðgerð fyri rúsdrekka trupulleikar. Tað fekk hann fyri at hava verið á bústaðin hjá Janusi Petersen, bankastjóra, og tí hann setti eld á skúr hansara, sum fór upp í royk. Maðurin var illur inn á bankan

Randi Jacobsen

Í rættinum í gjár sat ein 31 ára gamal maður, sum dugdi væl at orða seg, og var sera politiskt tilvitandi.

Tað var hetta politiska medvitið, sum meira ella minni beinleiðis fekk hann at fremja eina brotsgerð, sum hann nú angrar.

Sunnukvøldið 29. apríl hevði hann drukkið saman við einum vinmanni, og um náttina fór hann á hurðina hjá Janusi Petersen, banka-stjóra.

Hann ringdi uppá fleiri ferðir, men har var stongt og myrkt, og hann helt tí at eingin var heima.

I lummunum hevði hann tveir knívar, men í rættinum segði hann, at hann ongantíð hevði ætlað at brúkt knívar-nar.

Ákærin helt tað øvugta.

Politiskt órættvísi

Eg ætlaði bara at geva banka-stjóranum eina skolu, tí eg var ónøgdur við politisku gongd-ina í Føroyum. Tey, sum hava mest, fáa meira, tikið verður frá teimum fátøku, sum blíva fátækari, og samstundis fer landið út og lænir pengar, segði maðurin.

Hann hevur sálarligar trupulleikar og segði, at hann var sera følin, og tað gjørdi honum ilt, at tað gekk sum tað gekk.

Eg var so ørkymlaður av órættvísinum. Hetta minnir mest um politikkin í USA, segði maðurin.

Tá ið hann ikki slepp inn til bankastjóran, fór hann aftur um húsini og inn í ein gamalt úthús, sum stóð har.

Hann royndi at festa í eina presending, fór eitt petti frá, men tá ið eldur var ikki í, vendi hann aftur, og tá eydn-aðist at fáa tað at loga.

Hesar báðar gerðirnar játtaði hann, og hann angraði tær. Heldur skuldi hann havt skrivað eitt lesarabræv, segði hann.

Tað var eitt bland av drukki og sálarveikleika, at hann hevði gjørt hetta. Hann var beiskur og ólukkuligur.

Argur inn á bankan

Maðurin fór eftir banka-stjóranum, tí hann var arg-ur inn á Bank Nordic og øll avgjældini, og teimum metti hann stjóran at hava ábyrgd-ina av. Harafturat helt hann bankan fara illa við sínum viðskiftafólki, ikki minst teimum gomlu, sum ikki hava møguleikan at avgreiða síni viðurskifti um teldu. Nógv fólk eru misnøgd, segði hann.

Maðurin greiddi frá, at hann var sjálmorðshóttur, tá ið hetta hendi, og hann hevði bara tikið knívarnar við fyri at verja seg sjálvan.

Hesum trúði ákærin ikki.

Tað kókaði bara yvir hjá mær, og eg var skítfullur. Hatta var ein keðilig fulla-mannagerð, og eg eri keddur av, at gjørdi hatta.

Maðurin tók eisini heili-vág.

Tá ið maðurin varð hand-tikin og varðhaldsfongslaður, varð hann fluttur á aftur-latna deild á psykiatriska deplinum.

Hann hevði tað ikki gott við seg sjálvan.

Ein dag í februar hevði hann fyrr um dagin verið og málað í ítrivsrúminum. Tá ið hann seinni um dagin skuldi

fara inn hagar, var rúmið læst. Hugsan hansara tá var, at einki bar til, og at stongt var fyri honum.

Tá ið maðurin varð hand-tikin, tók politiið alt frá honum, men politiið hevði gloymt at tikið ein multiknív úr tasku hansara.

Maðurin fór so til skriv-stovuna hjá einum sjúkra-røktarfrøðingi, bankaði á hurðina og læt upp.

Eg hevði tað so ringt og hevði hug at gera enda á øllum. Tí bað eg hana taka knívin.

Men sjúkrarøktarfrøð-ingurin fataði hendingina øðrvísi. Hon helt mannin hótta seg við knívi. Hetta hóast knívirin als ikki var foldaður út.

Maðurin var ákærður fyri at hava hótt sjúkrarøktar-frøðingin, men ta ákæruna varð hann fríðømdur fyri.

Eg havi ongantíð lagt hond á nakran, hvussu irri-terandi tey enn hava verið, segði maðurin.

Hundurin goyði

Kona bankastjóran var førd sum vitni. Hesa náttina í januar var hon einsamøll heima við synum sínum, og tey vaknaðu, tá ið hundurin fór at goygja, og tað ringdi

á hurðina.

Ikki fyrr enn hon sá bjart ljós uttanfyri, og tey komu eftir, at eldur var í ringdu tey til politiið.

Sløkkiliðið sløkti eldin, og politiið fór at leita eftir tí, sum hevði sett eld á.

Meðan politistarnir leit-aðu, ringdi maðurin sjálvur til politiið og segði, hvat hann hevði gjørt.

Nakrir politistar góvu eisini frágreiðing. Teir endur-góvu eisini mannin fyri at hava sagt, hvussu ónøgdur hann var við gongdina í sam-felagnum.

Undan rættarfundinum høvdu Kriminalforsorgin og ákærin tosað saman um revsing, og mett var, at best var við viðgerðardómi.

Tað var tann ákærði maðurin fegin um. Hann vildi gjarna hava hjálp fyri sínar rúsdrekkatrupulleikar.

Dómurin var, at maður-in skal í ambulant viðgerð á psykiatriska deplinum und-ir eftirliti av Kriminalfor-sorgingini. Eisini skal hann í viðgerð fyri rúsdrekka-trupulleikar. Eingin tíðarav-marking var ásett fyri hesar viðgerðir.

Á rættarfundinum við-merkti Karin Kjølbro, leiðari á Kriminalforsorgini siga

frá sínum nógvu vitjanum á psykiatrisku deildunum síðan 1969, at har kenna fólk avmakt.

Hesi orð endurtók verjin hjá manninum í síni seinastu verjurøðu.

Ein psykiatrisk deild er ikki verðins besta stað at vera. Og tað er eisini ein nógv útbreidd misnøgd við sam-felagið, segði verjin.

Tann 31 ára gamli maðurin var útkoyrdur aftaná rættar-fundin, sum varði hálvan fjórða tíma.

Hann tók við dóminum, áðrenn hann aftur varð flutt-ur á psykiatrisku deldina.

Endurgjald

Úthúsið hjá bankastjóran fór illa, og familjan tilskilir sær rætt endurgjald fyri skaðan, sum húsið fekk og tað, sum brann innan í úthúsinum.

Ákærin metti endurgjaldið tó at verða onkrastaðni mill-um 50.000 og 80.000 krónur.

Tað var at taka í so rívan til, helt verjin.

Inniloka sambýlið í Svínøi

Eldrasambýlið Gamligarður í Svínøi verður innilokað í summar, men hvat síðan hendir, er fram-vegis ógreitt

Randi Jacobsen

Byggivirkið Norðhús í Klaksvík er í gongd við at byggja eldrasambýlið í Svínøi. Grundin er stoypt, gólvið skal stoypt, og sjálvt húsið verður gjørt liðugt í Klaksvík og flutt út til Svínøiar.

Húsið verður innilokað í summar, og so hendir fyribils ikki meira.

Vit hava hvørki fingið stuðuls-ella rakstrarjáttan, og vit biða eftir boðum úr Almennaráðnum, sigur Gunvá við Keldu, borgar-stjóri í Klaksvíkar komm-unu.

Í síðari tíð fekk táver-andi Svínøiar komm-una játtan til at byggja eldrasambýli við átta plássum, men tá ið Klaks-víkar kommuna fekk játtan at byggja røktar-heimið, sum nú er í gerð.

Vit halda fast við, at tilsøgnin til sambýlið í Svínøi er óheft av tí, sigur Gunvá við Keldu.

Tá ið Svínøiar komm-una og Klaksvíkar komm-una lögdu saman, var lyftið til svínøyingar, at eldrasambýli skuldi byggj-ast, og hetta lyfti stendur býráðið fast við.

Eingin kanning er nakrantíð gjørd av tørvin-um á eldraheimsplássum í Svínøi.

Sum árin ganga mink-ar fólkatálið. Annars eru eldri svínøyingar á heimunum í Klaksvík.

Um eldrasambýlið, sum verður nevnt Gamli-garður, ikki til sína tíð fer at verða brúkt til gomul, kundi tað brúkst til annað. Eitt nú hevur bygdin einki bygðarhús, nevnið Gunvá við Keldu.